

Beslut om bildande av naturreservatet Prästtjärnmyran

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Prästtjärnmyran
Naturvårdsregister-ID:	2200035
Kommun:	Strömsund
Län:	Jämtland
Lägesbeskrivning:	Omkring 3 kilometer sydsydväst om Tåsjöedet och 11 kilometer västnordväst om Hoting
Centrumkoordinater:	N: 7112782 E: 547602 (SWEREF99 TM)
Fastigheter:	Lövvik 1:124 samt del av Lövvik 1:70 och Tåsjö kapelljord 1:1
Markägare:	Staten genom Naturvårdsverket, enskild och Härnösands stift
Förvaltare:	Länsstyrelsen Jämtlands län
Totalareal:	50,5 hektar, varav 42,6 hektar produktiv skogsmark

Innehållsförteckning

Beslut om bildande av naturreservatet Prästtjärnmyran	1
Uppgifter om naturreservatet	1
Länsstyrelsens beslut.....	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet.....	3
Beskrivning av området.....	4
Föreskrifter och undantag.....	5
Beskrivning av ärendet	8
Ärendets beredning.....	8
Synpunkter på förslaget till beslut	9
Länsstyrelsens bedömning och motivering	9
Bedömning av naturmiljön	9
Motivering av syfte och föreskrifter	10
Naturvärdesinventeringar	11
Bedömning av förenlighet med riksintressen, kommunala planer och övriga bestämmelser.....	11
Naturreservatets effekt på ekosystemtjänster.....	12
Konsekvensutredning.....	13
Medverkande beslutsmöte	13
Upplysningar	13
Bilagor	16

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Jämtlands län förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad beslutscharta, bilaga 1, som naturreservat med nedan angivna syfte. Naturreservatet ska ha den geografiska omfattning som framgår av beslutschartan och som mäts in och märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen i Jämtlands län (Länsstyrelsen) med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna skäl och föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Beslutet om bildande av naturreservatet inbegriper beslut av skötselplan. Länsstyrelsen i Jämtlands län fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 3, för naturreservatets långsiktiga vård. Naturreservatets förvaltare ska vara Länsstyrelsen i Jämtlands län

Naturreservatets namn ska vara **Prästtjärnmyran**

Beslutet riktar sig till var och en samt fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom naturreservatsområdet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets brandpräglade tallnaturskog och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet förväntas nås genom naturvårdsbränning, och/eller skötsel med brandefterliknande åtgärder, av brandpräglad skogsmark i lämpliga intervall och perioder av fri utveckling däremellan. Detta i kombination med att brandrefugier med fuktig grannaturskog samt öppna våtmarker med dess flora och fauna får utvecklas fritt.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Brandpräglad tallnaturskog med ett glest, solgenomsläppligt trädskikt samt gamla brandskadade träd, torrträd och lågor i olika nedbrytningsstadier.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter, mykorrhizabildande marklevande svampar samt naturskogsgynnade och hålhäckande fåglar.

Beskrivning av området

Naturreservatet Prästtjärnmyran är beläget omkring tre kilometer sydsydväst om Tåsjoedet och 11 kilometer västnordväst om Hoting i Strömsunds kommun. Området är cirka 51 hektar stort och relativt flackt. Höjden över havet sträcker sig från omkring 295 meter vid våtmarken Prästtjärnmyran i områdets sydvästra del, till omkring 305 meter på några mindre kullar spridda i området. En del hållmark och blockterräng förekommer. Bergarten utgörs till stora delar av granit. I sydvästra delen finns ett stråk med i huvudsak metagråvacka och glimmerskiffer. Jordarten består av morän.

Skogen i området utgörs av flerskiktad brandpräglad tallnatskog (*Pinus sylvestris*). Det finns en generation av tallar i området, omkring 80-100 år, som etablerats sig efter den senaste branden i området. Den dominerande generationen tallar i området är dock omkring 150-200 år gammal och en mycket stor andel av tallarna i den generationen bär spår av en brand i form av brandljud. Brandspår förekommer även som kolad död ved. Tallar av ännu äldre generationer förekommer men är få till följd av tidigare dimensionsavverkningar. De gamla tallarna som finns förekommer främst i myrkanter, blockområden eller på annan impedimentmark. Dessa är upp mot 300 år gamla och har ofta dubbla brandljud. Mängden död ved är måttlig och består till stor del av lumpad ved (kulturskapad ved som skapats genom att delar av stock kasserats vid dimensionsavverkningar). Den lumpade veden från tiden för dimensionsavverkningar hyser numera oftast mycket höga naturvärden. Ny död ved har börjat bildas från trädgenerationen som är 150-200 år gammal. I vissa delar av den näringsfattiga tallskogen finns en stor andel vårtbjörk (*Betula pendula*). Björkarna är ofta lågvuxna och knotiga och bitvis finns rikligt av död björkved. I nordöstra och södra delen av området är markerna något näringsrikare, vilket märks genom att tallarna är grövre än i övriga delar av naturreservatet samt på att det finns betydande graninväxt. I myrkanterna förekommer en del grandominerade (*Picea abies*) brandrefugier, där det finns ett stort inslag av gamla granar som undkommit brand. I brandrefugierna är förekomsten av naturligt död ved allmän till riklig. En del spridda stråk av grandominerad skog förekommer även i lite fuktigare delar i resten av området men denna granskog har i regel växt upp efter den senaste branden och saknar därmed i stor utsträckning gamla granar och gammal död granved. I de grandominerade områdena förekommer ofta gamla tallöverståndare som överlevt en eller flera bränder och på vissa platser förekommer aspkloner (*Populus tremula*).

Våtmarken som omsluter fastmarksskogen i västra delen av området består till stora delar av öppna fattigkärr. Prästtjärnmyran, som gett naturreservatet dess namn, utgörs av blöt öppen våtmark med inslag av strängflarkkärr. Strängflarkkärr har parallella tydligt upphöjda åsar, strängar, som dämmer upp mellanliggande blötare dalar, flarkar. Våtmarkerna drar troligen till sig ett rikt fågelliv.

Fält-och markskiktet i de torrare delarna av området domineras av marklavar och ris, bland annat lingon (*Vaccinium vitis-idaea*) och i de fuktigare delarna övergår det mer till mossor och blåbär (*Vaccinium myrtillus*). Exempel på rödlistade arter som

påträffats i området är garnlav (*Alectoria sarmentosa*), lunglav (*Lobaria pulmonaria*), vedflamlav (*Ramboldia elabens*), talltaggsvamp (*Bankera fuligineoalba*), skrovlig taggsvamp (*Hydnellum scabrosum*) och reliktböck (*Nothorhina muricata*) varav vedflamlav, talltaggsvamp, skrovlig taggsvamp och reliktböck är gynnade av brand. En annan naturvårdsart som noterats i området är den under sommarhalvåret tillbakadragna sidensvansen (*Bombycilla garrulus*) som under häckning sällan ses annat än i skogar med naturskogskaraktär.

Området för naturreservatet ligger inom samebyarnas traditionella renkötselområde och är därför influerat av renbete (*Rangifer tarandus tarandus*, domestic form). Skrovlig taggsvamp är exempel på en art som förutom av brand gynnas av renbete. Naturreservatet har troligen även påverkats av utmarksbete då det funnits ett antal fåbodar i närområdet. Hela området bär, förutom spår av brand, spår av dimensionsavverkning och plockhuggning, vilket gamla stubbar och relativ gleshet av riktigt gamla och grova träd, torrträd samt lågor vittnar om. En del döda träd har troligen även städats bort efter brand. En del contortatall (*Pinus contorta*) förekommer inom naturreservatets gränser. Ett fåtal små diken finns spridda i området.

En mer omfattande beskrivning samt artförteckning finns i skötselplanen, bilaga 3.

Föreskrifter och undantag

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet ska nedan angivna föreskrifter gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

A-föreskrifterna anger begränsningar i vad markägare och andra med särskild rätt (så som jakträttshavare, innehavare av servitut, med flera) får göra på den del av fastigheten som ligger inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd
2. uppföra byggnad eller anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro eller spång
3. utöka eller ändra befintlig byggnad eller annan anläggning
4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar
5. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande
6. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning

7. spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag
8. dika, kulvertera dike, rensa diken eller vattendrag, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande.
9. sätta ut, så eller plantera arter av något slag
10. tillföra kalk andra växtnäringsämnen, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller på annat sätt kemiskt påverka områdets miljö eller organismer
11. framföra motordrivet fordon i terräng.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

B-föreskrifterna anger vilka förvaltningsåtgärder Länsstyrelsen ska ha möjlighet att genomföra inom naturreservatet.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar anläggs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisningar,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats markerade på karta, bilaga 1
3. naturvårdsbränning och/eller brandefterliknade åtgärder, inklusive anläggande av mineraljordssträngar för yttre brandavgränsning, utglesning av gran, skada nedre delen av en del tallstammar genom delvis barkning, markstörning samt brandefterföljande spridning av lavfragment
4. bekämpning av främmande arter
5. undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållande.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

C-föreskrifterna anger begränsningar i vad alla och en var får göra inom naturreservatet.

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller skada växande träd, buskar eller döda träd (torrakor och lågor) eller annan död ved
2. klättra i boträd, uppehålla sig eller flyga drönare nära djurs boplat, samla in ryggradslösa djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet.
Detta med undantag för jakt och fiske enligt gällande lagstiftning.
3. göra åverkan på mark, berg och block
4. elda, annat än med medhavd ved
5. sprida, sätta ut, så eller plantera arter av något slag.

Generella undantag

A och C-föreskrifterna ovan ska inom andra lagar och förordningar inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs, för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan
- b) sameby att bedriva renskötsel i enlighet med gällande lagstiftning
- c) röjning av buskar och mindre träd i syfte att upprätthålla rågångar mellan fastigheter
- d) räddningstjänst, sjukvårdstjänst eller polis att utföra sina uppgifter i samband med utryckning eller verksamhetsutövning,
- e) framförande av motordrivet fordon vid efterbevakning efter brand
- f) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt, lika stort, och där jakttorn/jaktplats ska vara av enklare konstruktioner och av naturmaterial och metall
- g) transport av fälld björn, älg, hjort, vildsvin med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen där fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador
- h) tillfällig skyltning i samband med jakt, där skyltar ska tas bort när årets jakt är avslutad.

Tillståndspliktiga undantag

Efter tillstånd från Länsstyrelsen ska A och C-föreskrifterna inte utgöra hinder för:

- i) bekämpning av främmande arter
- j) uppförande av jakttorn på ny plats samt röjning av nya siktgator
- k) röjning av buskar och mindre träd i anslutning till jakttorn i syfte att upprätthålla befintliga siktgator i skog
- l) skötsel av forn- och kulturlämningar
- m) genomförande av vetenskapliga undersökningar som innefattar insamling av arter eller har annan påverkan på naturmiljön.

Jakt

Jakt regleras inte i naturreservatets föreskrifter. Jakt får ske enligt Jaktlag (1987:259) och Jaktförordning (1987:905). Uttransport av fället vilt får ske enligt undantag g) från naturreservatets föreskrifter. Annan terrängkörning på barmark i samband med jakt och fiske är förbjuden. Ansökan om dispens för särskilda skäl prövas av Länsstyrelsen.

Dispens från föreskrifterna

Om det finns särskilda skäl kan Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifter för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet.

Beskrivning av ärendet

Ärendets beredning

Länsstyrelsen i Jämtlands län inventerade området år 2008 och 2009. Under åren 2010-2014 pågick en dialog mellan SCA (Svensk cellulos AB), Härnösands stift, Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Jämtlands län angående bildande av naturreservatet Prästjärnmyran som en del i ESAB-paketet (Ersättningsmark i Sverige AB). ESAB-paketet byggde på att produktiv skogsmark avstyckades från Sveaskogs markinnehav för att användas som ersättningsmark vid bildande av naturreservat på bolagsägd av mark. Mark fördes över från Sveaskog till ESAB, som ägs av Naturvårdsverket, och användes som ersättning för den mark som bolagen avsett som naturreservat. Resultatet av dialogen mellan parterna blev att endast mark från SCA blev en del av ESAB-paketet och 2014 godkände regeringen avtalet om markbytet mellan SCA och Naturvårdsverket.

Under 2013 informerades en enskild markägare, vars mark ligger mellan Naturvårdsverkets mark (tidigare SCAs) och Härnösands stifts mark, om planerna på att bilda naturreservat. Värdering slutfördes 2014 och överenskommelse om inträngsersättning slöts med markägaren år 2015. Med markägaren Härnösands stift slöts en överenskommelse om inträngsersättning år 2024.

Lantmäteriet påbörjade uppdraget att mäta in områdets gränser år 2013 och efter en del gränsändring färdigställdes uppdraget i slutet av samma år. Uppdraget att värdera objektet och sköta förhandlingen har utförts av auktoriserade konsultfirmor.

Under 2025 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörda samebyar samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Länsstyrelsen har efter remiss tagit bort en del av ett undantag från föreskrifter som inte behövs men som har kommit med av misstag. Detta gäller generella undantaget b) från föreskrifter. Vid remiss stod det i undantaget "sameby att bedriva renskötsel i enlighet med gällande lagstiftning, där det vid terrängkörning med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen ska väljas fordon, färdväg och hastighet med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador." I föreliggande beslut anges enbart undantag för "sameby att bedriva renskötsel i enlighet med gällande lagstiftning". Länsstyrelsen är medveten om att samebyarna föredrar att den del som nu tas bort står med i besluten. Länsstyrelsen i Jämtlands län har dock valt att enbart skriva "att bedriva renskötsel i enlighet med gällande lagstiftning" eftersom det inkludera all lagstiftning gällande renskötsel och därmed även täcker in rätten till terrängkörning vid renskötsel. I 1 § i terrängkörningsförordningen framgår det att när ärenden eller åtgärder inte kan utföras på något annat lämpligt sätt får motordrivna fordon vid barmark användas i samband med underhållsarbete av renskötselanläggningar och arbete som ingår i renskötsel. Vid terrängkörning ska fordon, färdväg och hastighet

alltid väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador. Mer om terrängkörning finns under rubriken "Upplysningar".

Synpunkter på förslaget till beslut

Totalt inkom två yttranden till Länsstyrelsen, varav ett med synpunkter.

Synpunkter inkom från Svenska Samernas Riksförbund (SSR) som framförde att en formulering i beslutets beskrivningsdel bör ändras. Detta då SSR anser formuleringen kan misstolkas och uppfattas som att förekomsten av ren i området inte är ostridigt. SSR påpekade även att det är av stor vikt att Länsstyrelsen beaktar vad berörd sameby framför. Länsstyrelsen har ändrat formuleringen som SSR har pekat på så att den inte ska kunna misstolkas, då Länsstyrelsen ser det som självklart att renbete är en naturlig del av området. Inga synpunkter har inkommit från berörda samebyar.

Strömsunds kommun skickade in svar på remis men hade inga synpunkter.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Bedömning av naturmiljön

Terrängen i området är flack och mestadels är marken torr till frisk med inslag av blockighet, torra hållmarksimpediment och berg i dagen. Trots de små höjdskillnaderna inom området förekommer en hel del frisk till fuktig mark samt våtmarker. Sammantaget leder detta till växlade naturförhållanden, vilket ger en variation av livsmiljöer och gynnar ett brett spektrum av arter. Överlag har området höga till mycket höga naturvärden knutna till brandpräglad skog, gamla brandskadade tallar, en del kolad ved, kontinuitet av gamla granar och lövträd samt till död ved.

Området består i huvudsak av kraftigt brandpräglad tallnaturskog. Effektiv brandbekämpning har lett till att mer sammanhängande områden av brandpåverkad tallskog har blivit ovanliga i landskapet, vilket fått till följd att många brandberoende eller brandgynnade arter är hotade. Det som speciellt ger området vid Prästjärnmyran höga naturvårdskvaliteter är det mycket stora antalet levande tallar med ett eller flera brandljud. Den dominerande trädgenerationen på omkring 150-200 år verkar vara i det närmaste opåverkad av dimensionsavverkning och det finns tecken på att det börjar skapas mer och mer naturligt död ved från denna generation. Då dessa träd tidigare skadats av brand kommer den döda veden som nu skapas att ha höga naturvårdskvaliteter. En del av gammal död ved förekommer, främst i form av lumpad ved från tidigare dimensionsavverkning. Denna ved har idag höga naturvärden. Bristen på brand inom området vid Prästjärnmyran är ett hot mot den brandpräglade tallskogen på längre sikt. Detta då en tydlig igenväxning av gran pågår, främst i nordöstra och sydöstra delen.

I myrkanter, blockområden eller på annan impedimentmark finns det mer gott om tallar av äldre generationer och kontinuiteten av tallar är relativt god. Dessa tallar har oftast minst dubbla brandljud. En provborrning visade en tall med en ålder på

cirka 290 år. I dessa delområden finns även en relativt god kontinuitet av torrtallar och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier.

I myrkanterna förekommer även en hel del grandominerade brandrefugier präglade av intern beståndsdynamik. Dessa delar av skogen har en god kontinuitet av gamla granar och död ved. Då skogen är flerskiktad, olikåldrig samt har en hög medelålder på beståndsnivå förväntas en fortsatt god kontinuitet. Brandrefugierna ger upphov till livsutrymmen för arter som är beroende av gamla granar, fuktig miljö och död granved.

I området finns en relativt god kontinuitet av lövträd, främst i form av vårtbjörk och asp. Björkarna är ofta lågvuxna och knotiga, bitvis finns rikligt med död björkved.

De torrare delarna av området är rikt på rödlistade marksvampar. En av de arter som har observerats i området är skrovlig taggsvamp vilken Sverige har ett särskilt ansvar för eftersom dessa främst växer på sandtallhedar som är en miljö som i övriga Europa är sällsynt. Svampen bildar mykorrhiza med tall och i norra delen av landet växer svampen förutom på sandtallhedar även på grusiga till blockiga fattiga moränjordar i gles brandpräglad och/eller renbetespräglad tallskog av kontinuitetskogskaraktär med ett tunt humuslager. Skrovlig taggsvamp är värmeälskande och bildar fruktkroppar främst under höstar som föregåtts av särskilt varma sommarperioder.

En annan naturvårdsart som noterats i området är den under sommarhalvåret tillbakadragna och diskreta sidensvansen (*Bombycilla garrulus*). Den kunskap som finns angående ekologi pekar mot att sidensvansen häckar i äldre gran- eller tallskog med glest krontak, gärna med inslag av lövträd, där fältskiktet är rikt på bärris och närhet till exempelvis sjö eller våtmark. Runt sjö, bäck och våtmark hittar sidensvansen mat i form av myggor och sländor. Området vid Prästtjärnmyran uppfyller de kända kriterierna för att sidensvansen, och troligen även andra fåglar, ska trivas i häckningstider.

Våtmarken i västra delen av området har ingått i våtmarksinventeringen (ID 21G 3B 01) och klassats som klass två objekt. Klass två är ur naturvårdssynpunkt värdefulla objekt. Objekt med klass två har höga naturvärden och ska så långt som möjligt undantas från ingrepp som påverkar hydrologin och därmed våtmarkens naturliga utveckling. Våtmarkerna utgörs av nästan dikningsfria fattigkärr. Våtmarken Prästtjärnmyran utgörs av blöt öppen våtmark med inslag av strängflarkkärr. Förutom naturvärdena fyller våtmarkerna även en funktion som brandavgränsare vid naturvårdsbränning av den brandpräglade tallnaturskogen.

Motivering av syfte och föreskrifter

För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas. Även mot bakgrund av områdets behov av naturvårdande skötsel bedömer Länsstyrelsen att bildande av naturreservat är det bästa alternativet för att på lång

sikt bevara och utveckla områdets höga naturvärden. Detta motiverar till varför Länsstyrelsen har bedömt att området bör förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen bedömer att områdets naturvärden och biologisk mångfald knutna till historiskt brandpräglad tallskog långsiktigt gynnas av naturvårdsbränning. Naturvårdsbränning skapar habitat för brandberoende eller brandgynnade arter. Mycket av naturvärdena och den biologiska mångfalden i brandpräglad tallskog är knutna till ett glest, solgenomsläppligt trädskikt, ett tunt humusskikt med mycket marklavar och lite ris samt till gamla brandskadade och kolade träd, torrträd och lågor i olika nedbrytningsstadier. I de fall där naturvårdsbränning av någon anledning inte går att genomföra kan brandefterliknande naturvårdsåtgärder utföras istället. I detta ingår fällning av en del gran för att skapa luckighet och därigenom frambringe att solens värmande strålat når trädstammar, mark och död ved samt att på mekanisk väg skada tallar för att skapa kådbildning och död ved. Markstörning som minska förnadjupet gynnar marklevande svampar och skapar möjligheter för självföryngring av tall.

En av de arter som har observerats i området är skrovlig taggsvamp vilken ingår i "Åtgärdsprogrammet för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar" (ÅGP). Skrovlig taggsvamp avviker från de flesta arterna i samma ÅGP genom att den i norra Sverige växer på kalkfattiga marker i gles brandpräglad kontinuitetstallskog och/eller renbetespräglad tallskog med ett tunt humuslager. Svampen gynnas av lätta markbränder som skapar temporära pH-höjningar, tunna humuslager och fläckar med blottad mineraljord samt av renvinterbete. Svampen är värmeälskande och växer därför gärna i gläntor, bryn eller i gles och öppen skog med mycket solinstrålning.

Riktlinjer och Miljökvalitetsmål

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturvärdesinventeringar

Naturreservatet har ingått i Länsstyrelsens egna naturvärdesinventeringar. Våtmarken i västra delen av naturreservatet ingick i våtmarksinventeringen 1987 (Tallmyran 11 Km västnordväst Hoting; ID 21G 3B 01). Skogen naturvärdesinventerades 2008-2009.

Bedömning av förenlighet med riksintressen, kommunala planer och övriga bestämmelser

Naturreservatet Prästtjärnmyran berörs inte av några riksintressen.

Gällande översiktsplan för Strömsunds kommun, antagen 2022 och "Tillägg till Strömsunds kommuns Översiktsplan – Vindkraft", antagen 2019, pekar inte ut någon planerad markanvändning för det aktuella området.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut går väl ihop med ovanstående intressen och är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Länsstyrelsen bedömer även att naturreservatet stämmer överens med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Naturreservatets effekt på ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som är grunden till vår välfärd och livskvalitet. Bildandet av naturreservatet Prästjärnmyran har inverkan på ett flertal ekosystemtjänster. I tabell 1 listas de ekosystemtjänster som långsiktigt bedöms påverkas av naturreservatsbeslutet.

Att bevara biologisk mångfald i betydelsen av en mångfald av livsmiljöer, arter och gener ger med stor sannolikhet en positiv påverkan på de flesta av ekosystemtjänsterna. Detta eftersom det inte alltid är känt hur arterna interagerar och vilka arter som kan vara nyckelarter (hornstenar) i att upprätthålla de funktionella ekosystem som ligger till grund för ekosystemtjänster. Biologisk mångfald finns endast med under kategori "Stödjande" i tabell 1 men får ses som en viktig del av alla kategorier.

Att formellt skydda natur kan vara negativt för vissa ekosystemtjänster. Inom ramen för regeringens beslutade miljömål har miljö kvalitetsmål och konkreta etappmål satts upp för bland annat formellt skydd av natur. I samband med detta har en övergripande bedömning gjorts av påverkan för vissa ekosystemtjänster, till exempel produktion av skogsråvara. En nationell politisk avvägning mellan till exempel virkesuttag och bevarande av skogar med höga naturvärden är alltså redan gjord.

Tabell 1. Bildandet av naturreservatet Prästjärnmyrans långsiktiga effekt på ekosystemtjänster där P står för en överlag positiv effekt och N står för en överlag negativ effekt på berörd ekosystemtjänst.

Kategori	Ekosystemtjänst	Effekt
Stödjande	Primärproduktion där växter och bakterier omvandlar oorganiska ämnen till organiska ämnen.	P
	Biologisk mångfald inklusive bevarande av livsmiljöer, hotade arter och andra arter samt genpooler.	P
	Tillhandahållande av livsmiljöer för populationer av arter med olika funktioner under alla stadier av individernas livscykel.	P
Reglerande & bevarande	Biologisk städning, inklusive vattenrening, samt återföring av mineraler och näringsämnen via mikroorganismer, svampar, växter, djur och alger.	P
	Global klimatreglering genom kolbindning, det vill säga upptag av koldioxid, utförd av växter.	P
	Lokal klimatreglering genom skogars, växters och vattnets reglering av mikroklimat, temperatur och luftfuktighet.	P
	Pollinering och fröspridning via insekter, fåglar och andra djur.	P

Kategori	Ekosystemtjänst	Effekt
Försörjande	Virke.	N
	Jakt, bär- och svamplockning samt renskötsel.	P
Kulturella	Uppskattning av naturen av etiska skäl och som inspirationskälla samt ett naturarv för att bevara naturens egenvärden för framtida generationer.	P
	Estetiska värden där egenskaper hos naturmiljöer möjliggör estetiska naturupplevelser.	P

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 § förordning (2024:183) om konsekvensutredningar, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär utöver redan utbetald intrångsersättning och köpeskilling till markägare så begränsade kostnadsmässiga, och andra konsekvenser, att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Medverkande beslutsmöte

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Marita Ljung. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog funktionschef för naturskydd Annelie Johansson samt handläggare Maria Gylle, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Marita Ljung

Maria Gylle

Upplysningar

Föreskrifternas giltighet

Föreskrifterna C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om naturreservatet överklagas.

Ersättningstalan

Rätten till ersättning upphör ett år efter att beslut om naturreservat har vunnit laga kraft. Det innebär att om Länsstyrelsen beslutar att bilda ett naturreservat har

parterna ett år på sig att komma överens om ersättningen eller köpeskillingen för inlösen av fastighet på frivillig väg. Alternativt kan sakägare stämma staten på ersättning eller köpeskillning för inlösen av fastighet i mark- och miljödomstolen. Talan mot staten ska vara väckt hos mark- och miljödomstolen inom ett år från det att beslutet, på vilket anspråket grundas, har vunnit laga kraft. Annars förloras rätten till ersättning. Detta enligt 31 kap. 13 § miljöbalken.

Kungörelse

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Tillsyn och förvaltning

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Brand

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Skogsvårdslagen

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Rennäring

Detta beslut påverkar inte rätten till renskötsel på annans mark.

Organiserad verksamhet

Organiserad verksamhet är tillåten inom naturreservatet, under förutsättningen att själva aktiviteten som bedrivs inte förbjuds i reservatsföreskrifterna och/eller av andra lagar och bestämmelser. Organiserad verksamhet är när en lärare eller ledare för en organisation/företag planerar att genomföra ett arrangemang med deltagare enligt förutbestämd plan/färdväg/rutt. Det är organisatörens ansvar att bedöma hur planerade aktiviteter kan komma att påverka naturen och andra utövare, samt känna till naturreservatets föreskrifter och naturvärden, miljöbalkens kunskapskrav samt skyldigheter och försiktighetsmått som följer av allemansrätten. Organisatören kan alltid kontakta Länsstyrelsen i Jämtlands län för att rådgöra om hur verksamheten bäst kan genomföras inom naturreservatet.

Föreskrifterna är beslutade för att syftet med naturreservatet ska kunna tillgodoses. A- och C-föreskrifter är bestämmelser för naturreservatet som förstärker naturhänsyn ytterligare utöver andra gällande lagar. B-föreskrifterna är till för att styra vilka förvaltningsåtgärder Länsstyrelsen ska ha möjlighet att genomföra. När det gäller undantag från föreskrifter är dessa till för att visa vilka verksamheter som kan och behöver fortgå. Det kan vara sådant som:

- har högre prioritet i Sveriges lagstiftning än naturreservatföreskrifter har,
- behövs för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fortgå,
- behövs för att förvaltning ska kunna genomföras,
- behövs för att inte begränsa allemansrätten mer är nödvändigt,
- av Länsstyrelsen inte anses skada de utpekade naturvärdena i området.

De undantag från föreskrifter som finns är enbart undantag från naturreservatets föreskrifter som är beslutade för att syftet med naturreservatet ska kunna tillgodoses. Det är inte undantag från grundläggande lagstiftning.

Det är också viktigt att tänka på att undantag från föreskrifter kan ge möjligheter att genomföra något som annars förbjudet i föreskrifterna, om dispens från annan lagstiftning erhålls, men de ger inte markägarens tillstånd.

Exempel på annan lagstiftning som gäller

Vid vistelse i naturreservatet är det alltså viktigt att utöver naturreservatets föreskrifter även följa annan gällande lagstiftning. Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- Hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken.
- Bestämmelser om artskydd enligt miljöbalken och artskyddsförordningen, till exempel fridlysningsbestämmelser med fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).
- Hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter.
- Jaktlagstiftning.
- Kulturmiljölagstiftning.
- Terrängkörningslagstiftning.

Terrängkörning

I naturreservatet gäller terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen, inklusive generellt förbud mot barmarkskörning (gäller även markägare) enligt 1 § terrängkörningslagen (1975:1313). För att få köra i terräng inom naturreservatet på barmark krävs, i de flesta fall, dispens från terrängkörningslagstiftningen.

Förbud mot barmarkskörning innebär att det bara är tillåtet att köra på väl snötäckt mark. Med väl snötäckt mark menas körning som innebär att fordonet inte kommer i

kontakt med marken. I de fall då snödjupet är litet eller snön så lös att fordonet kommer i kontakt med marken räknas körningen som barmarkskörning.

Vid terrängkörning enligt undantag från föreskrifter och med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen ska fordon, färdväg och hastighet väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

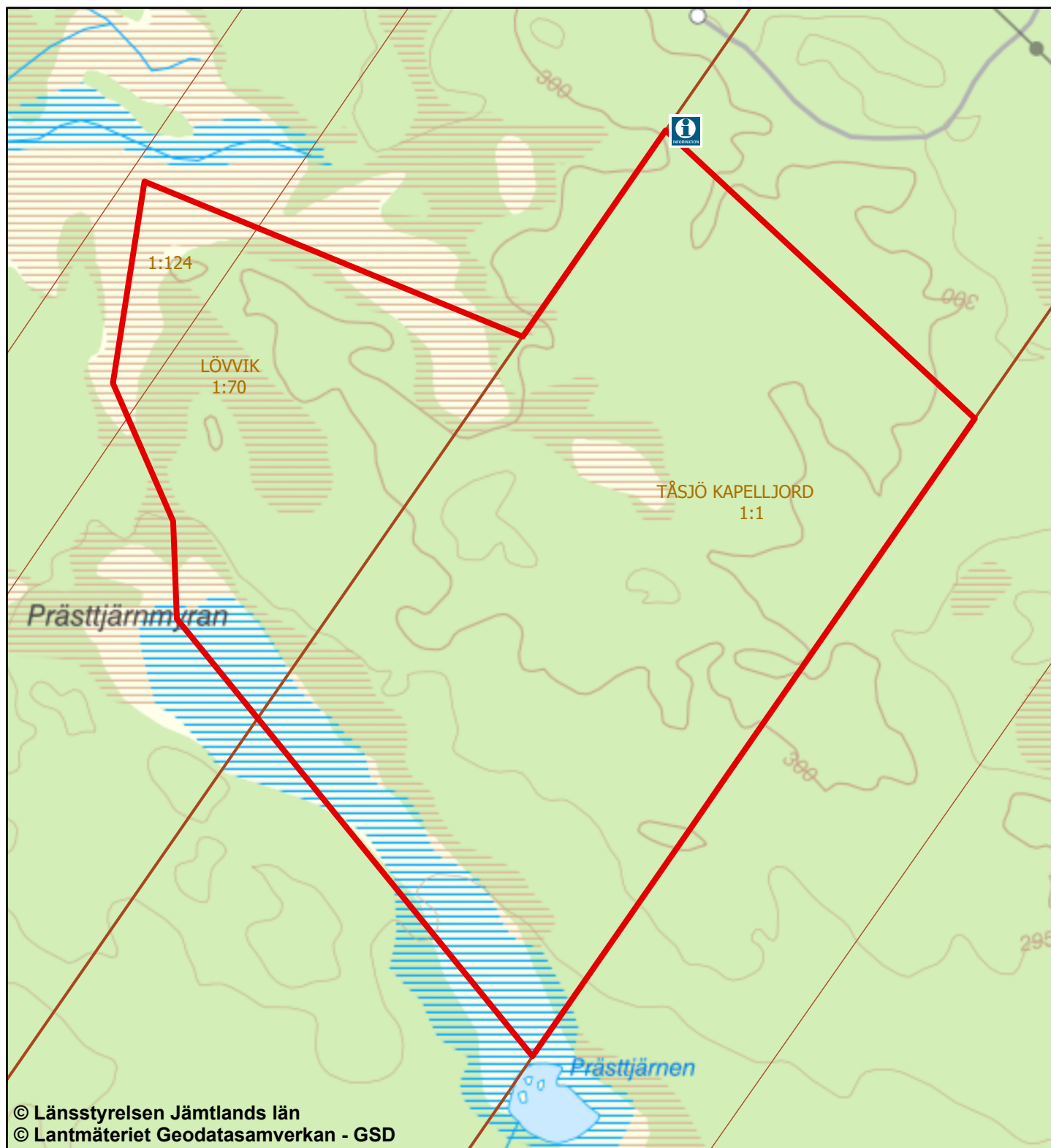
Att köra elcyklar och andra mindre motoriserade fordon i naturen, ingår inte i allemansrätten.

Bilagor

Nr.	Undernivå nr.	Typ av bilaga	Beskrivning
1.		Beslutscharta	Visar naturreservatets gränser och områden där naturreservatets föreskrifter och undantag gäller.
2.		Översiktscharta	Visar var i Jämtlands län som naturreservatet ligger.
3.		Skötselplan	
	3a.	Skötselplancharta	Skötselplancharta som visar var i naturreservatet den biologiska mångfalden förväntas främjas bäst genom fri utveckling och var den förväntas främjas bäst genom skötsel.

Naturreservatet Prästjärnsmyran

Beslutskarta

 Gräns för naturreservatet Prästjärnsmyran

 Informationstavla omfattad av föreskrift B2

0 200 400 m

Skala: 1:6 000

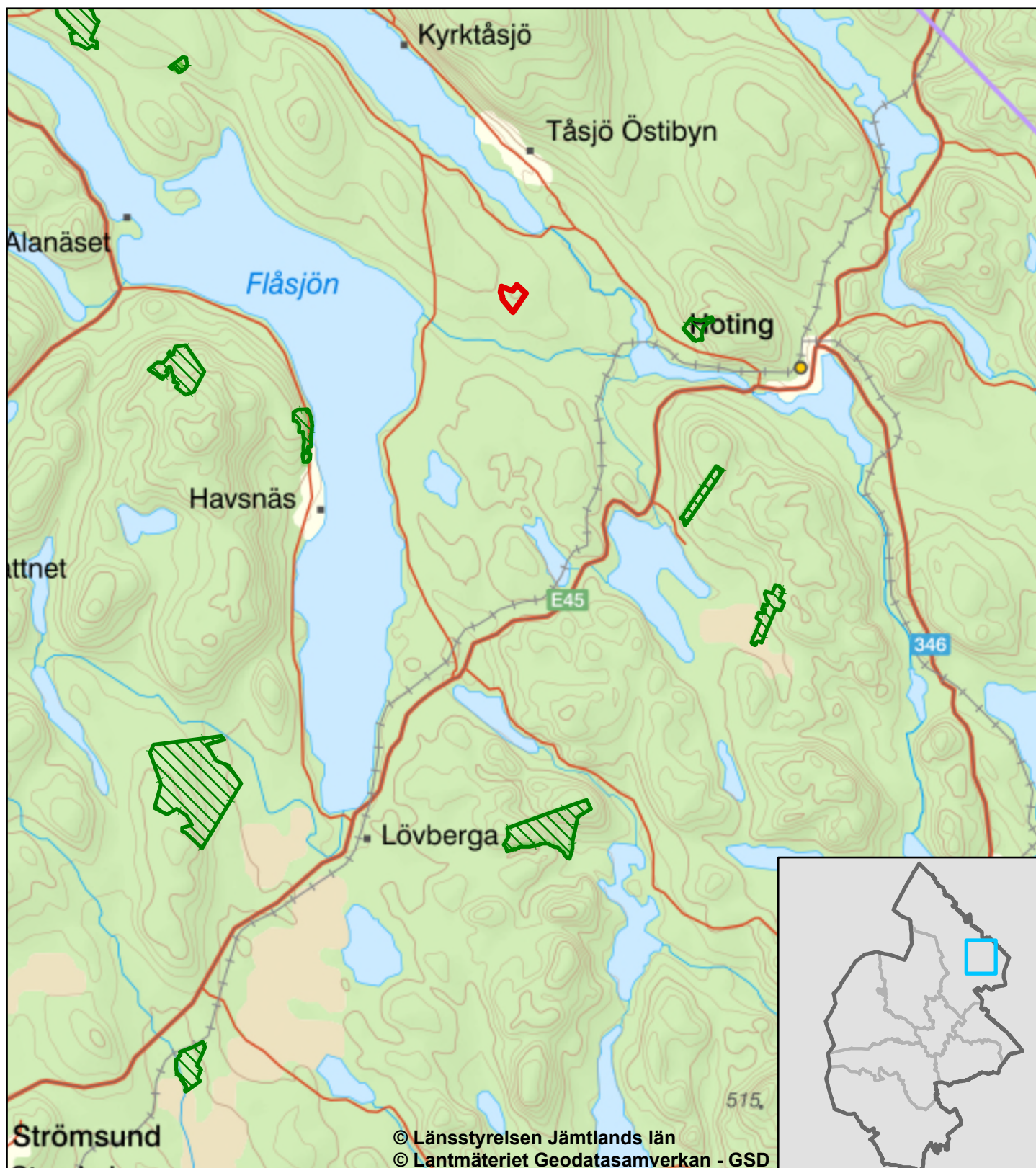

Höjdkurvor 5 m intervall

Naturreseptat Prästjärnmyran

Översiktskarta

- Naturreseptat Prästjärnmyran
- Övriga naturreseptat

0 5 10 15 km

Skala: 1:200 000

Skötselplan för naturreservatet Prästtjärnmyran

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning	2
Prioriterade bevarandevärden	5
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer	6
PLANDEL	7
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden	7
Skötselområde A – Brandpräglad tallnaturskog (41,4 hektar)	7
Skötselområde B – Öppen våtmark (8,7 hektar)	10
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden	11
Utmärkning av naturreservatets gräns	11
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	11
Övriga uppgifter	12
Samråd med rennäringsen	12
Bränningsplan	12
Uppföljning	12
Tillsyn	12
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	12
Källförteckning	12

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets brandpräglade tallnaturskog och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet förväntas nås genom naturvårdsbränning, och/eller skötsel med brandefterliknande åtgärder, av brandpräglad skogsmark i lämpliga intervall och perioder av fri utveckling däremellan. Detta i kombination med att brandrefugier med fuktig grannaturskog samt öppna våtmarker med dess flora och fauna får utvecklas fritt.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn:	Prästjärnmyran
Kommun:	Strömsund
Län:	Jämtland
Fastigheter:	Lövvik 1:124 samt del av Lövvik 1:70 och Tåsjö kapelljord 1:1
Markägare:	Staten genom Naturvårdsverket, enskild och Härnösands stift
Areal:	50,5 hektar, varav 42,6 hektar produktiv skogsmark
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Jämtlands län

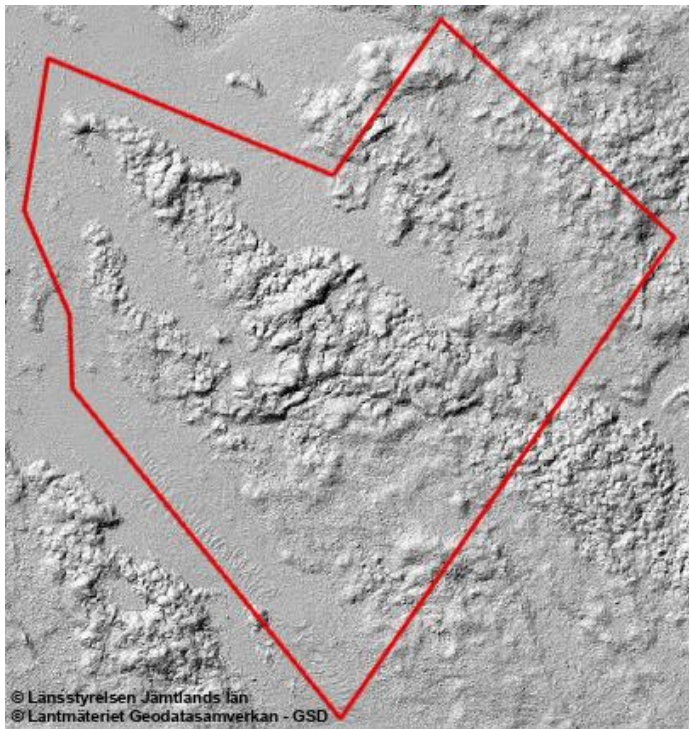
Områdesbeskrivning

Landskap och läge

Naturreservatet Prästjärnmyran är beläget omkring tre kilometer sydsydväst om Tåsjöedet och 11 kilometer västnordväst om Hoting i Strömsunds kommun. Området är cirka 51 hektar stort och höjden över havet sträcker sig från omkring 295 meter vid våtmarken Prästjärnmyran i områdets sydvästra del, till omkring 305 meter på några mindre kullar spridda i området. Våtmarken Prästjärnmyran har gett naturreservatet dess namn.

Geologiska förhållanden

Naturreservatet är beläget inom den naturgeografiska regionen "Bergkullslätt (Västernorrland, Jämtlands och Västerbottens län)" vilket är en terrängtyp som består av urbergsslätter med enstaka bergkullar av urberg. Området är relativt flackt (figur 1) med en del hållmark och blockterräng. Bergarten utgörs till stora delar av granit. I sydvästra delen finns dock ett stråk med i huvudsak metagråvacka och glimmerskiffer. Jordarten består av morän.

Figur 1. Höjdskuggningsmodell som tydliggör landskapets terrängformer inom naturreservatet Prästtjärnmyran.

Skog och våtmark

Naturreservatet Prästtjärnmyran är beläget omkring tre kilometer sydsydväst om Tåsjöedet och 11 kilometer västnordväst om Hoting i Strömsunds kommun. Området är cirka 51 hektar stort och relativt flackt. Höjden över havet sträcker sig från omkring 295 meter vid våtmarken Prästtjärnmyran i områdets sydvästra del, till omkring 305 meter på några mindre kullar spridda i området. En del hållmark och blockterräng förekommer. Bergarten utgörs till stora delar av granit. I sydvästra delen finns ett stråk med i huvudsak metagråvacka och glimmerskiffer. Jordarten består av morän.

Skogen i området utgörs av flerskiktad brandpräglad tallnurskog (*Pinus sylvestris*). Det finns en generation av tallar i området, omkring 80–100 år, som etablerats sig efter den senaste branden i området. Den dominerande generationen tallar i området är dock omkring 150–200 år gammal och en mycket stor andel av tallarna i den generationen bär spår av en brand i form av brandljud. Brandspår förekommer även som kolad död ved. Tallar av ännu äldre generationer förekommer men är få till följd av tidigare dimensionsavverkningar. De gamla tallarna som finns förekommer främst i myrkanter, blockområden eller på annan impedimentmark. Dessa är upp mot 300 år gamla och har ofta dubbla brandljud. Mängden död ved är måttlig och består till stor del av lumpad ved (kulturskapad ved som skapats genom att delar av stock kasserats vid dimensionsavverkningar). Den lumpade veden från tiden för dimensionsavverkningar hyser numera oftast mycket höga naturvärden. Ny död ved har börjat bildas från trädgenerationen som är 150–200 år gammal. I vissa delar av den näringsfattiga tallskogen finns en stor andel vårtbjörk (*Betula pendula*). Björkarna är ofta lågvuxna och knotiga och bitvis finns rikligt av död björkved. I nordöstra och södra delen av området är markerna något näringsrikare, vilket märks genom att tallarna är grövre än i övriga delar av naturreservatet samt på att det finns betydande graninväxt.

I myrkanterna förekommer en del grandominerade (*Picea abies*) brandrefugier, där det finns ett stort inslag av gamla granar som undkommit brand. I brandrefugierna är förekomsten av naturligt död ved allmän till riklig. En del spridda stråk av grandominerad skog förekommer även i lite fuktigare delar i resten av området men denna granskog har i regel växt upp efter den senaste branden och saknar därmed i stor utsträckning gamla granar och gammal död granved. I de grandominerade områdena förekommer ofta gamla tallöverståndare som överlevt en eller flera bränder och på vissa platser förekommer aspkloner (*Populus tremula*).

Våtmarken som omsluter fastmarksskogen i västra delen av området består till stora delar av öppna fattigkärr. Prästjärnmyran, som gett naturreservatet dess namn, utgörs av blöt öppen våtmark med inslag av strängflarkkärr. Strängflarkkärr har parallella tydligt upphöjda åsar, strängar, som dämmer upp mellanliggande blötare dalar, flarkar. Våtmarkerna drar troligen till sig ett rikt fågelliv.

Fält-och markskiktet i de torrare delarna av området domineras av marklavar och ris, bland annat lingon (*Vaccinium vitis-idaea*) och i de fuktigare delarna övergår det mer till mossor och blåbär (*Vaccinium myrtillus*). Exempel på rödlistade arter som påträffats i området är garnlav (*Alectoria sarmentosa*), lunglav (*Lobaria pulmonaria*), vedflamlav (*Ramboldia elabens*), talltaggsvamp (*Bankera fuligineoalba*), skrovlig taggsvamp (*Hydnellum scabrosum*) och reliktbock (*Nothorhina muricata*) varav vedflamlav, talltaggsvamp, skrovlig taggsvamp och reliktbock är gynnade av brand. En annan naturvårdsart som noterats i området är den under sommarhalvåret tillbakadragna sidensvansen (*Bombycilla garrulus*) som under häckning sällan ses annat än i skogar med naturskogskaraktär.

Området för naturreservatet ligger inom samebyarnas traditionella renskötselområde och är därför influerat av renbete (*Rangifer tarandus tarandus*, domestic form). Skrovlig taggsvamp är exempel på en art som förutom av brand gynnas av renbete. Hela området bär, förutom spår av brand, spår av dimensionsavverkning och plockhuggning, vilket gamla stubbar och relativt gleshet av riktigt gamla och grova träd, torrträd samt lågor vittnar om. En del döda träd har troligen även städats bort efter brand. En del contortatall (*Pinus contorta*) förekommer inom naturreservatets gränser. Endast ett fåtal små diken förekommer spritt området.

Naturvårdsarter

I artförteckningen nedan, tabell 1, anges de naturvårdsarter som hitintills registrerats i naturreservatet Prästjärnmyran. Naturvårdsarter är enligt ArtDatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Inom begreppet naturvårdsarter återfinns rödlistade arter, fridlysta arter, nyckelarter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Tabell 1. Artförteckning över hitintills funna rödlistade arter i naturreservatet Prästjärnmyran samt andra naturvårdsarter som indikerar höga naturvärden inom området.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori	S- och P-art
Lavar			
Garnlav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT, ”	
Knottrig blåslav	<i>Hypogymnia bitteri</i>	NT, ”	

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori	S- och P-art
Skinnlav	<i>Leptogium saturninum</i>		S
Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT	
Vedflamlav	<i>Ramboldia elabens</i>	NT, ^	
Svampar			
Talltaggsvamp	<i>Bankera fuligineoalba</i>	NT, ^	
Blå taggsvamp	<i>Hydnellum caeruleum</i>	NT, ^	
Dropptaggsvamp	<i>H. ferrugineum</i>		S
Skarp dropptaggsvamp	<i>H. peckii</i>		S
Skrovlig taggsvamp	<i>H. scabrosum</i>	NT, ^	
Insekter			
Reliktbock	<i>Nothorhina muricata</i>	NT, ^	
Fåglar			
Sidensvans	<i>Bombycilla garrulus</i>	§	
Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	§	P

Rödlistade arter kategoriserade enligt ArtDatabanken 2020: NT = Missgynnad (Near Threatened). § = Skyddad enligt Artskyddsförordningens (SFS 2007:845) paragraf 4, 5, 6, 7, 8 eller 9. ^ = Art som direkt eller indirekt gynnad av brand. Indikatorarter: " = Art som indikerar kontinuitetsskog och/eller kontinuitet av död ved. Signalarter (S): art som inte är rödlistad men ändå en naturvårdsart som signalerar höga naturvärden enligt Skogsstyrelsen 2023. P = prioriterad art i Skogsvårdslagen SKSFS 2014:7. Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till Skogsvårdslagen. 2014, (Skogsstyrelsens författningssamling) Jönköping: Skogsstyrelsen.

Kulturhistoria och tidigare markanvändning

Generalstabskartan från 1907 och 1934 samt Ekonomiska kartan från 1974 visar att området är skogbevuxet med inslag av glesbevuxet bergimpediment och våtmarker. Generalstabskartorna visar även att det funnits ett antal fäbodan i närområdet vilket indikerar att området tidigare varit påverkat av utmarksbete. Numera är området sannolikt endast påverkat av renbete. En del för Länsstyrelsen okända forn- och/eller kulturlämningar kan förekomma inom området.

Rennäring

Naturreservatet ligger inom område för renskötsel gällande Ohredahke samebys vinterland samt inom Ohredahke, Raeditivarie och Jijnjevaerie samebyars totala renbetesområde.

Friluftsliv

Området nyttjas, så vitt Länsstyrelsen känner till, för jakt, svamp- och bärplockning.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Brandpräglad tallnurskog med ett glest, solgenomsläppligt trädskikt samt gamla brandskadade träd, torrträd och lågor i olika nedbrytningsstadier.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter, mykorrhizabildande marklevande svampar samt naturskogsgynnade och hålhäckande fåglar.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller livsmiljöer. Åtgärdsprogram som är aktuella för detta naturreservat (tabell 2) har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter.

Tabell 2. Åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar	En av de utpekade ÅGP-arterna, skrovlig taggsvamp (<i>Hydnellum scabrosum</i>), har hitintills noterats i området. Då naturvårdsbränning är en del av skötseln har detta ÅGP beaktats i framtagandet av beslut och skötselplan. Även inventering av svamp som förslag i skötselplanen. Svampen bildar mykorrhiza med tall. I norra delen av landet växer svampen förutom på sandtallhedar även på kalkfattiga marker med grusiga till blockiga fattiga moränjorدار i gles brandpräglad och/eller renbetespräglad tallskog av kontinuitetskogskaraktär med ett tunt humuslager och ett vegetationstäck som domineras av renlav (Cladonia ssp.), mossor, ljung (<i>Calluna vulgaris</i>), lingon och andra bärris. Svampen gynnas av lätta markbränder som skapar temporära pH-höjningar, tunna humuslager och fläckar med blottad mineraljord samt av renvinterbete. Skrovlig taggsvamp är värmeälskande och växer därför gärna i gläntor, bryn eller i gles och öppen skog med mycket solinstrålning. Svampen bildar fruktkroppar främst under höstar som föregåtts av särskilt varma sommarperioder.
Brandinsekter i boreal skog	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har hitintills noterats i området. Då naturvårdsbränning är en del av skötseln har detta ÅGP ändå beaktats i framtagandet av beslut och skötselplan. Även inventering av brandberoende och brandgynnade insekter efter brand/naturvårdsbränning finns med som förslag i skötselplanen.
Skalbaggar på nyligen död tall och Skalbaggar på äldre död tallved	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har hitintills noterats i området. Då gamla tallar (<i>Pinus sylvestris</i>) är vanliga och kontinuerlig tillförsel av död tallved förväntas samt då naturvårdsbränning är en del av skötseln har dessa ÅGP ändå beaktats i framtagande av beslut och skötselplan. Även inventering av skalbaggar finns med som förslag i skötselplanen.
Hotade arter på asp i Norrland	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har hitintills noterats i området. Då gamla aspar (<i>Populus tremula</i>) förekommer och kontinuerlig tillförsel av död aspved förväntas samt att naturvårdsbränning och en viss utglesning av granunderväxt föreslås som skötsel så har ÅGP ändå beaktats i framtagandet av beslut och skötselplan. Även inventering av ÅGP-arterna finns med som förslag i skötselplanen.
Björklevande vedskalbaggar i Norrland	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har hitintills noterats i området. Då gamla björkar (<i>Betula</i> spp.) förekommer och kontinuerlig tillförsel av död björkved förväntas samt att naturvårdsbränning och en viss utglesning av granunderväxt föreslås som skötsel så har ÅGP ändå beaktats i framtagandet av beslut och skötselplan. Även inventering av skalbaggar finns med som förslag i skötselplanen.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Områdets har delats in i två skötselområden (A och B) där den långsiktiga förvaltningen skiljer sig åt. I skötselområde A är naturvärdena främst knutna till brandpräglad skog, gamla brandskadade tallar och en del kolad ved men även till brandrefugier med kontinuitet av gamla granar och lövträd samt död ved. I skötselområde B är en del naturvärdena knutna till strängflarkkärr och nästan dikningsfria fattigkärr samt troligen även till ett rikt fågelliv.

Marktäcket i naturreservatet är fördelat på omkring 30 hektar tallskog (varav 3,5 hektar ligger på våtmark), 7 hektar granskog, 3 hektar barrblandskog, 2,5 hektar lövträdsblandad barrskog samt cirka 8 hektar öppen våtmark.

Skötselområde A – Brandpräglad tallnurskog (41,4 hektar)

Beskrivning

Skötselområde A är cirka 41 hektar stort med flack terrängen. Mestadels är marken torr till frisk med inslag av blockighet, torra hållmarksimpediment och berg i dagen. Trots de små höjdskillnaderna inom området förekommer dock även en hel del frisk till fuktig mark.

Skogen i skötselområde A utgörs av flerskiktad brandpräglad tallnurskog (figur 2). Den dominerande trädgenerationen är omkring 150-200 år gammal och en mycket stor andel av tallarna i den generationen bär spår efter en tidigare brand. Det som speciellt ger området höga naturvårdskvaliteter är det mycket stora antalet levande tallar med ett eller flera brandljud. Brandspår förekommer även i form av kolad död ved. Tallar av äldre generationer återfinns främst i myrkanter, blockområden eller på annan impedimentmark. I nordöstra och södra delen av området är markerna något näringsrikare och där finns en betydande graninväxt. I myrkanterna förekommer en del brandrefugier och en del gamla granar. Dessa delar av skogen har en god kontinuitet av gamla träd och död ved och med anledning av att skogen är flerskiktad, olikåldrig samt har en hög medelålder på beståndsnivå förväntas en fortsatt god kontinuitet. En del spridda stråk av grandominerad skog förekommer även i lite fuktigare delar i resten av området men dessa granar som har växt upp efter senaste branden. Bland granarna förekommer en del gamla tallöverståndare och aspkloner. I brandrefugierna är förekomsten av naturligt död ved allmän till riklig.

Bristen på brand inom området vid Prästjärnmyran är ett hot mot den brandpräglade tallskogen på längre sikt då en tydlig igenväxning av gran pågår, främst i nordöstra och sydöstra delen.

I området finns en relativt god kontinuitet av lövträd, främst i form av vårtbjörk och asp. Björkarna är ofta lågvuxna och knotiga och bitvis finns rikligt med död björkved.

Exempel på brandgynnade rödlistade arter som påträffats i området är vedflamlav, talltaggsvamp, ÅGP-arten skrovlig taggsvamp samt reliktböck.

Figur 2. Skötselområde A: a) Gles brandpräglad tallnatskog (*Pinus sylvestris*), b) skorvlig taggsvamp (*Hydnellum scabrosum*), c) talllåg, d) graninväxt (*Picea abies*) och död ved e) tall med brandljud och f) tallar med brandljud.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av olikåldrig tallnatskog med inslag av brandrefugier med grannatskog och gamla lövträd. Skötselområdet ska i första hand vara präglad av brand. I

perioder efter brand/ naturvårdsbränning ska delområden vara öppna och det ska finnas gamla, delvis brandskadade levande tallar samt en riklig mängd av både stående och liggande brandskadad död ved. Även brandefterliknande åtgärder som avveckling av granar och katning av tallar kan prägla områdets struktur och sammansättning genom glesare trädskikt och lämningar delvis barkskadade levande tallar samt en del både stående och liggande skadad död ved. I senare stadier efter brand eller brandefterliknande åtgärder kan skogen vara mer sluten och gran tillåtas etablera sig men ska inte utgöra någon betydande del av trädskiktet. Humuslagret ska vara uttunnat eller saknas helt direkt efter brand och i efterföljande succession ska markvegetationen präglas av lavar och ris. Vid brandefterliknande åtgärder ska humuslagret vara sporadiskt uttunnat. Skötselområdet ska utgöra möjligt livsområde för brandberoende och brandgynnade arter och det ska finnas rikliga och stabila populationer av för naturtypen typiska arter främst inom artgrupperna mykorrhizabildande marksvampar, vedlevande svampar, lavar, vedlevande insekter samt naturskogsgynnade och hålhäckande fåglar.

Skötselområdets brandrefugier ska vara tydligt präglade av intern beståndsdynamik, med stor andel gamla träd samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Brandrefugierna ska domineras av grannaturskog och det ska inom överskådlig tid finnas gamla tallar och lövträd. Inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske och tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt genom naturliga processer. Det ska finnas rikliga och stabila populationer av för naturtyperna typiska arter inom artgrupperna mark- och vedlevande svampar, mossor, lavar, vedlevande insekter samt naturskogsgynnade och hålhäckande fåglar.

Skötselområdet ska vara fritt från främmande arter. Arealen för naturtypen brandpräglad tallnaturskog med inslag av brandrefugier ska vara 41,4 hektar.

Förvaltningsinriktning

- Naturvårdsbränning alternativt utglesning av gran och brandefterliknade åtgärder.

Skötselåtgärder

- Upprättande av plan för naturvårdsbränning, och/eller upprättande av plan för utglesning av gran, brandefterliknade åtgärder som att skada nedre delen av en del tallstammar genom delvis barkning, småskalig markstörning och om det är möjligt punktbränning av ris och kolning av en del död ved, samt utförande av åtgärder enligt plan.
- Vid behov ska lavfragement spridas efter naturvårdsbränning för att påskynda marklavens återväxt.
- Upprättande av plan för inventering och borttagning av contortatall samt åtgärder enligt plan. Contortatall förekommer troligen främst längs södra naturreservatsgränsen.
- Vid observation av andra främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och djur genom jakt.
- Upprättande av plan för inventering av brandgynnade insekter och svampar samt för uppföljande inventeringar efter att skötselåtgärder vidtagits. Inventeringar utförs enligt plan. Inventeringar ska utföras för att skötsel ska kunna justeras vid behov.
- Inventering av arter knutna till ovan nämnda åtgärdsprogram sker i lämpliga intervall.

Skötselområde B – Öppen våtmark (8,7 hektar)

Beskrivning

Skötselområde B är omkring 9 hektar stort och består av öppen våtmark (figur 3). Våtmarken som omsluter fastmarksskogen i västra delen av området består av till stora delar öppna fattigkärr som har ingått i våtmarksinventeringen (ID 21G 3B 01) och klassats som klass 2 objekt.

Våtmarkerna utgörs av nästan dikningsfria fattigkärr. Våtmark Prästjärnmyran i sydväst utgörs av blöt öppen våtmark med inslag av strängflarkkärr. Förutom att ha vissa naturvärden fyller våtmarkerna en funktion som brandavgränsare vid naturvårdsbränning av den brandpräglade tallnaturskogen.

Figur 3. Skötselområde B: Öppen våtmark med föryngring av tall (*Pinus sylvestris*).

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av öppna våtmarker (krontäckning <30 %) med små inslag av glest trädbevuxna partier (omkring 30 % krontäckning) och små inslag med skogstäckta holmar. Stängflarkkärr och övriga våtmarker ska ha rika och ej minskande förekomster av för naturtyperna typiska strukturer och funktioner. Våtmarken ska ha en naturlig hydrologi, vara fritt från körsador och vara fritt från främmande arter. Det ska finnas rikliga och stabila populationer av för naturtyperna typiska arter inom artgrupperna av mossor, kärlväxter, insekter och fåglar. Arealen för naturtyperna inom skötselområdet ska tillsammans vara cirka 9 hektar.

Förvaltningsinriktning

- Fri utveckling.

Skötselåtgärder

- Inga, bevarandemålen förväntas nås genom fri utveckling.
- Vid observation av främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och främmande djur tas bort med jakt.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Prästtjärnmyran är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till, för jakt, svamp- och bärplockning. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga naturvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett högre antal besökare. Vägbom på närmaste väg samt områdets avsaknad av stigar och anordningar för friluftsliv minskar dock sannolikheten för att antalet besökare stiger i nämnvärd omfattning.

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas god information om naturreservatets naturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Informationstavla för naturreservatet sätts upp vid naturreservatets norra gräns.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

En översikt av skötselåtgärder som ska genomföras i naturreservatet Prästtjärnmyran finns i tabell 3.

Tabell 3. Sammanfattning av skötselåtgärder som bör genomföras i naturreservatet Prästtjärnmyran samt när dessa skötselåtgärder bör utföras.

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1	Inom 2 år	Återkommande vid behov
Hela naturreservatet	Undanröjande av främmande arter.	1	Vid behov	Återkommande vid behov
A	Upprättande av plan för naturvårdsbränning /brandefterliknade åtgärder, inklusive utglesning av gran och inventeringar.	1	Inom 3 år	Engångsåtgärd
A	Åtgärder enligt upprättad plan för naturvårdsbränning/brandefterliknade åtgärder, inklusive utglesning av gran och inventeringar.	1	Inom 5 år	Enligt plan
Friluftsliv	Uppsättning av informationstavla.	1		

Övriga uppgifter

Samråd med rennärigen

I samband med att plan för naturvårdsbränning, bränningsplan, och/eller plan för brandefterliknande åtgärder med allt vad som ingår, tas fram ska samråd med Ohredahke sameby ske. Raeditivarie och Jijnjevaerie samebyar ska få ta del av planen och få chansen att yttra sig innan åtgärder utförs.

Bränningsplan

Syftet med en bränningsplan är bland annat att tydligt redovisa bränningsområdets avgränsning (geografiskt och i terrängen), beskriva kvalitativa mål med bränningen ur naturvårdessynpunkt samt att tydliggöra bränningens planering ur säkerhetssynpunkt.

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45

Lundqvist J, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31

Naturvårdsverket 2005. Naturvårdsbränning. Vägledning för brand och bränning i skyddad skog. Naturvårdsverkets Rapport 5438.

Naturvårdsverket 2005. Naturskyddsåtgärder i skogmyrmosaiker. Vägledning. Naturvårdsverkets Rapport 5516.

Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar. Naturvårdsverket rapport 5509.

- Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av brandinsekter i boreal skog. Naturvårdsverket rapport 5610.
- Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.
- Naturvårdsverket 2008. Åtgärdsprogram för björklevande skalbaggar på björk i Norrland. Naturvårdsverket rapport 5843.
- Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.
- Naturvårdsverket 2010. Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland. Naturvårdsverket rapport 6393.
- Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.
- Naturvårdsverket 2013. Åtgärdsprogram för skalbaggar på nyligen död tall, 2014-2018. Naturvårdsverket rapport 6599.
- Naturvårdsverket 2014. Åtgärdsprogram för skalbaggar på äldre död tallved, 2014-2018. Naturvårdsverket rapport 6629.
- Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Handisam 2013. Tillgängliga natur- och kulturområden. En handbok för planering och genomförande av tillgänglighetsåtgärder i skyddade utomhusmiljöer. Naturvårdsverket Rapport 6562.
- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005, reviderad 2017. Nationell strategi för formellt skydd skog.
- Roturier, S, m.fl. 2017. Restaurering av renlavsbete efter skogsbrand. Fakta Skog, Sveriges Lantbruksuniversitet, nr 15.
- Skogsstyrelsen 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer.
- Skogsstyrelsen 2020. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Skogsstyrelsen 2023. Komplette förteckning över Skogsstyrelsens signalarter, version 2023-1. Skogsstyrelsen, Jönköping
- Strömsunds kommun 2022. Översiktsplan för Strömsunds kommun.
- Strömsunds kommun 2019. Tillägg till Strömsunds kommuns Översiktsplan – Vindkraft.
- Sveriges Geologiska Undersökning 1984. Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n.

Källor på internet

- Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.
- Lantmäteriet, Historiska kartor: Generalstabskartan Alanäs, 53-1, 1907 och 53-5, 1934 samt Ekonomiska kartan 1974: Hoverudden, 21G2-3a-b74. <http://historiskakartor.lantmateriet.se>.
- Naturvårdverket. EU:s direktiv för biologisk mångfald. <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/Biologisk-mangfald-i-EU/EUs-naturvardsdirektiv/>.
- Naturvårdverket. Biologisk mångfald. <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Vaxter-och-djur/Biologisk-mangfald/>
- Naturvårdverket. Process att bilda naturreservat. <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/>.

Naturvårdsverket. Vägledningar för arbetet med att bilda naturreservat.

<http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Process-att-bilda-naturreservat/#planera>

Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Fornsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/>

Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Skogsdataportalen

<http://skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se/Skogsdataportalen/>

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlistade arter i Sverige. www.artfakta.se.

Övriga källor

Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatas 2025-03-07. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Jordartsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs jorddatas 2025-03-07. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

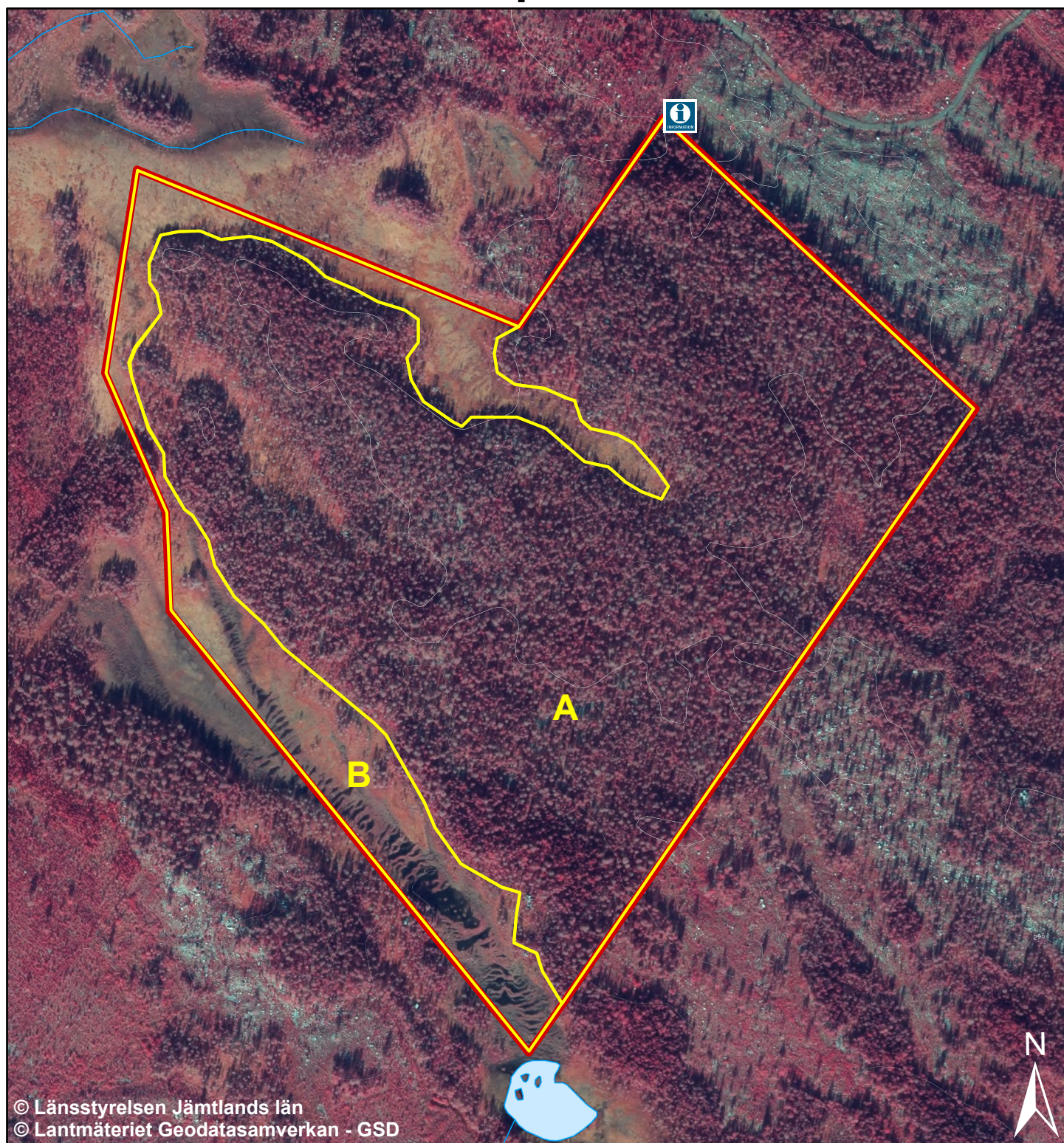
Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Prästtjärnmyran

Skötselplankarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

 Gräns för naturreseptatet Prästtjärnmyran

Liten informationstavla

Skötselområde

 A. Naturvårdsbränning / brandefterliknande åtgärder

 B. Fri utveckling

0 200 400 m

Skala: 1:6 000

Höjdkurvor 5 m intervall